

Číslo: 8056/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 15. 02. 2024 do 19. 02. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Hlavná 75, Hrčel'	
Zriaďovateľ	Obec Hrčel'

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Jana Bilá, riaditeľka školy

Mgr. Monika Tomková, zástupkyňa riaditeľky školy

Mgr. Michaela Burdová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 8056/2023-2024 zo dňa 12. 02. 2024 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Zuzana Brutovská, školská inšpektorka, ŠIC Košice .....

Mgr. Anežka Barillová, školská inšpektorka, ŠIC Košice .....

Mgr. Ján Benko, PhD., školský inšpektor, ŠIC Košice .....

PaedDr. Emil Dzvónik, školský inšpektor, ŠIC Košice .....

PhDr. Ľubomír Sobek, školský inšpektor, ŠIC Košice .....

RNDr. Marcela Vladimírová, PhD., školská inšpektorka, ŠIC Košice .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Komplexná inšpekcia bola vykonaná v plnoorganizovanej štátnej základnej škole (ZŠ) s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským. V aktuálnom školskom roku poskytovala vzdelávanie 187 žiakom, všetci pochádzali z marginalizovaných rómskych komunit (MRK). Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) malo 148 žiakov, 98 pochádzalo zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) a so zdravotným znevýhodnením (ZZ) bolo 50 žiakov (49 s mentálnym postihnutím (MP) a 1 s poruchou aktivity a pozornosti). Na 1. stupni mala škola zriadených 10 tried (114 žiakov), z nich boli 4 špeciálne triedy (ŠT) pre žiakov s MP (27 žiakov) a na 2. stupni 6 tried (73 žiakov), z ktorých 3 boli ŠT pre žiakov s MP (22 žiakov). Podľa individuálneho vzdelávacieho programu (IVP) sa v 1 ŠT na 1. stupni vzdelával 1 žiak. Vyučovanie bolo z priestorových dôvodov organizované v dvoch zmenách, pričom popoludní sa vzdelávali žiaci 7 tried (3. a 4. ročník bežné triedy a 5 ŠT). Deti cudzincov, migrantov a ani žiakov patriacich k národnostným menšinám škola nevidovala.

Proces výchovy a vzdelávania zabezpečovalo 20 učiteľov (11 učiteľov 1. stupňa a 9 učiteľov 2. stupňa). Na škole pôsobili aj 4 pedagogickí asistenti (2 zamestnaní v rámci realizácie projektu¹) a 1 sociálny pedagóg. Nik z pedagogických a ani odborných zamestnancov neovládal rómsky jazyk. Riaditeľka školy na účely inkluzívneho vzdelávania vytvorila školský podporný tím (01. 02. 2024), ktorý viedol koordinátor a jeho členmi boli sociálny pedagóg, pedagogickí asistenti (PA), výchovný/kariérový poradca a učitelia. V rozhovore i v dotazníku uviedla, že škola vzhľadom na počet evidovaných žiakov so ŠVVP má dostatok pedagogických i odborných zamestnancov.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska učenia sa žiakov a vyučovania učiteľom boli sledované priamymi pozorovaniami na **17** vyučovacích hodinách, z nich bolo 6 vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra (S JL), 6 v predmete matematika (MAT), 2 v anglickom jazyku (ANJ) a 3 v prvouke (PVO).

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

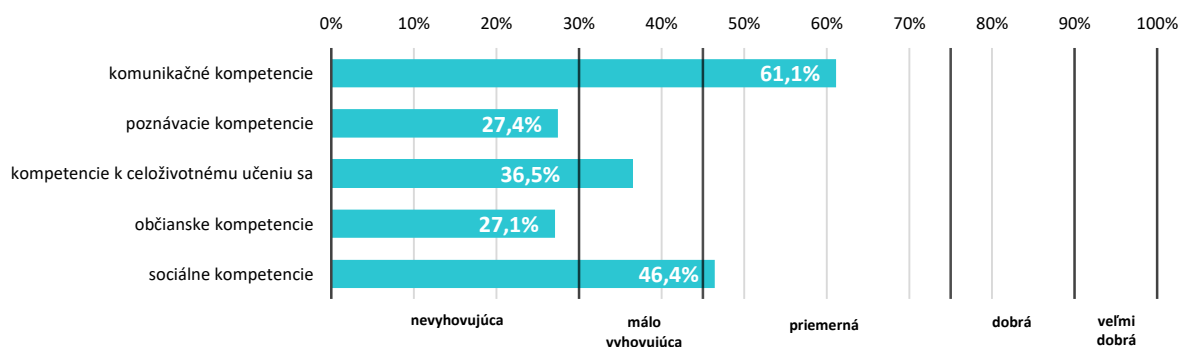
Na sledovaných vyučovacích hodinách niektorí žiaci disponovali nie celkom rozvinutými **komunikačnými spôsobilosťami** (*Graf 1*) na požadovanej úrovni, čo v značnej miere ovplyvnila skutočnosť, že pochádzali z MRK a teda z inojazyčného a málo podnetného prostredia. Žiaci sa do riadených rozhovorov orientovaných na overovanie porozumenia učiva a na aktiváciu zapájali a dokázali prevažne pohotovo reagovať na pokyny a otázky učiteľov. Ich jazykový prejav bol však málo kultivovaný, používali rómske, nárečové i nespisovné výrazy a nedostatky sa vyskytli aj v skloňovaní a vo výslovnosti. Osvojené poznatky prezentovali zvyčajne jednoslovné a odbornú terminológiu vedeli uplatniť iba jednotlivci. Učitelia ich jednoslovné a nespisovné odpovede akceptovali, čím úroveň ich jazykovej kultúry v potrebnej miere nerozvíjali. Žiaci na hodinách pracovali s počúvaným alebo písaným textom, v 1. ročníku prioritne zameranom na osvojenie si schopnosti čítať, kedy dekodovali tvary písma, určovali pozíciu hlásky a slabiky v slove a cvičili si zručnosť písania jednotlivých grafém. Vo všetkých ročníkoch pracovali zväčša so súvislým textom, v ktorom sa dokázali orientovať, vyhľadať požadované informácie a na väčšine hospitovaných hodín ich za pomoci otázok učiteľa spájať so svojimi poznatkami. Príležitosť posudzovať text mali iba na polovici sledovaných hodín, kedy vyvodit' závery a k informáciám na základe osobnej skúsenosti zaujať stanovisko samostatne nedokázali. Ako zdroj informácii boli na vyučovacích hodinách využité printové texty (učebnica, čítanka, pracovný zošit a pracovný list), možnosť spracovávať informácie prostredníctvom digitálnych technológií žiaci nemali. Dostupnú didaktickú techniku (interaktívna tabuľa, notebook) využili učitelia iba na prezentovanie pracovných listov, ktoré v tlačenej podobe rozdali žiakom. **Poznávacie kompetencie** (*Graf 1*) žiakov rozvíjali učitelia dominantne zadávaním úloh zameraných najmä na zapamätanie, pochopenie a aplikovanie poznatkov/učiva a na dvoch tretinách hodín aj na analýzu a syntézu. Žiaci za primeranej pomoci vyučujúceho identifikovali hlásky, určovali pozíciu hlásky v slove, delili slová na slabiky, skladali z kartičiek slová, triedili hlásky, rozlišovali slabiky na tvrdé a mäkké, identifikovali ilustráciu. Ojedinele vytvorenú príležitosť uplatniť vyššie myšlienkové procesy v oblasti hodnotenia na posúdenie

---

¹ Podpora pomáhajúcich profesií;

správnosti informácií v zadaní však ani s pomocou učiteľa nedokázali využiť. Úlohy na tvorivosť sa nevyskytli vôbec, čo sa prejavilo zníženou celkovou úrovňou osvojovania si poznávacích kompetencií. Žiaci sa do činností na vyučovacej hodine zväčša zapájali a na pokyny a otázky vyučujúcich reagovali. Učitelia aktivitu žiakov podnecovali ústretovou komunikáciou, pochvalou a povzbudením a väčšina z nich podporovala ich motiváciu využívaním najmä svojpomocne zhotovených učebných pomôcok (pracovné listy, kartičky, pexeso). Pracovať s chybou, identifikovať a opraviť ju bez pomoci vyučujúcich žiaci zvyčajne nevedeli. V súvislosti s rozvíjaním **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (*Graf 1*) bolo negatívnym zistením nedostatočné stimulovanie kritického myslenia žiakov vyučujúcimi, ktorí na observovaných hodinách uplatňovali tradičné metódy práce (slovné, manipulácia s učebnými pomôckami) a frontálnu formu vyučovania v kmeňovej triede. Učitelia nestanovili didaktické ciele a nešpecifikovali očakávané výsledky učenia sa každého žiaka, čo malo negatívny dopad na rozvíjanie ich sebahodnotiacich a hodnotiacich spôsobilostí. Priestor posúdiť svoj učebný výkon dostali žiaci len na polovici sledovaných hodín, kedy prevažne svoje silné/slabé stránky dokázali pomenovať. Na ostatných hodinách vyučujúci ich sebareflexiu síce stimulovali, avšak iba prostredníctvom otázok zameraných na emocionálne prežívanie a pocity (napr. ako sa ti dnes pracovalo, čo sa ti páčilo). Hodnotiť výkon spolužiakov na väčšine hodín nemali príležitosť. Žiaci v rozhovoroch vyjadrovali svoje pocity a názory, prejavovali záujem o základné otázky spoločenského života a prezentovaný postoj dokázali zväčša jednoducho zdôvodniť. Príležitosť diskutovať o vyslovených názoroch poskytnutím dostatočného časového priestoru na väčšine hodín nedostali, čo negatívne ovplyvnilo úroveň rozvíjania ich **občianskych kompetencií** (*Graf 1*). Stimulovanie tejto spôsobilosti bolo ovplyvnené aj nízkou úrovňou pragmatickej roviny jazykového prejavu žiakov z MRK. Úroveň **rozvíjania sociálnych kompetencií** (*Graf 1*) ovplyvnilo vytváranie podnetného prostredia, v ktorom žiaci dokázali zväčša ústretovo komunikovať a akceptovať stanovené pravidlá, čo prispievalo k celkovej pozitívnej klíme v jednotlivých triedach. K podnetnému pracovnému prostrediu prispeli svojou činnosťou aj vyučujúci. Slabou stránkou rozvíjania sociálnych kompetencií bola oblasť skupinovej práce, kedy žiaci príležitosť (okrem 1 vyučovacej hodiny) pracovať v kooperatívnych skupinách nedostali. Učitelia poskytovali žiakom podporné stimuly najmä individuálnym prístupom a rešpektovaním ich pracovného tempa. Všetkým zadávali rovnaké úlohy (najčastejšie prostredníctvom pracovného listu v printovej forme), ktoré zvyčajne riešili frontálne. Možnosť výberu úloh vzhľadom na ich individuálne schopnosti im na polovici sledovaných hodín neposkytli. Uplatnenie konštruktívnej spätnej väzby nebolo pozorované na žiadnej vyučovacej hodine.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

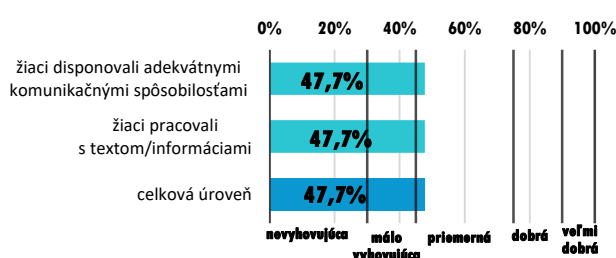
Anglický jazyk, matematika, prvouka

Učenie sa žiaka

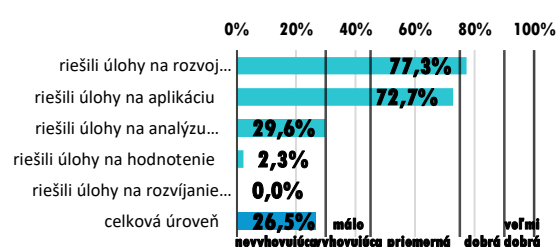
Na sledovaných vyučovacích hodinách väčšina žiakov nedisponovala **komunikačnými spôsobilosťami** (Graf 2) na požadovanej úrovni. V dôsledku nedostatočnej slovnej zásoby odpovedali žiaci na otázky učiteľov prevažne nesúvisle, jedným slovom alebo jednoduchou vetou. Aj keď na podnety učiteľov reagovali pohotovo (v ústnej/písomnej forme), v komunikácií zväčša nevedeli uplatniť odbornú terminológiu a často sa vyjadrovali nárečovými slovami, na ktoré ich vyučujúce upozorňovali iba ojedinele. Súvislý/nesúvislý printový text (matematické slovné úlohy, texty prezentácií, cudzojazyčné texty) čítali, či počúvali s porozumením, dokázali vyhľadávať informácie a prevažne identifikovať kľúčové slová. Väčšina žiakov nevedela spojiť získané informácie z textu so svojimi poznatkami (priradiť kosť ku kostre, určiť časti dňa po východe a západe Slnka, priradiť k dvojici čísel správny relačný znak). Zaujať stanovisko k informáciám uvedeným v texte im bolo umožnené iba na 1 vyučovacej hodine (PVO), kedy posúdiť čo vedeli/čo je nové bez pomoci učiteľa nedokázali. V rámci rozvíjania **poznávacích kompetencií** (Graf 3) žiaci zvyčajne riešili jednoduché zadania zamerané na zapamätanie a porozumenie učiva spamäti, aj s uplatnením medzipredmetových vzťahov (rýmovanie sa násobkov čísel). Pri aplikačných úlohách dokázali prevažne samostatne použiť svoje vedomosti a poznatky v konkrétnych situáciách (vymenovať a ukázať časti ľudskej kostry, ukázať bod, úsečku, riešiť jednoduché numerické príklady na tabuli, odpovedať na jednoduché otázky v cudzom jazyku), ojedinele niektorí (napr. pri sčítaní dvojciferných čísel s celými desiatkami v obore do 100) potrebovali pomoc učiteľky alebo PA. Slabou stránkou edukačného procesu bolo neposkytnutie príležitosti na riešenie úloh zameraných na analýzu/syntézu na viac ako tretine sledovaných hodín. Ak mali žiaci možnosť riešiť úlohy na porovnávanie vzájomných vzťahov medzi informáciami či identifikovanie ich príčin (opraviť numerické príklady na násobenie, sčítanie a odčítanie čísel bez prechodu cez základ, poloha bodu na priamke, úsečke, určenie teraz/predtým/potom) bez pomoci vyučujúcej zadania zvyčajne nevyriešili. Výrazným nedostatkom edukačného procesu bola nízka miera zadávania úloh zameraných na hodnotenie (iba 2 hodiny – **MAT, PVO**). Na MAT žiaci prevažne nedokázali samostatne zhodnotiť správnosť výsledku a pri násobení nulou a delení čísla na polovicu potrebovali pomoc vyučujúcej. Posúdiť akú funkciu má kĺb v ľudskom tele na hodine PVO žiaci nevedeli ani s pomocou učiteľky. Úlohy na rozvoj tvorivosti absentovali, čo malo negatívny dopad na celkovú úroveň rozvíjania poznávacích kompetencií. Hravé učenie prostredníctvom bádateľských aktivít nebolo pozorované. Napriek tomu, že žiaci boli v procese učenia sa motivovaní a aktívne sa zapájali do riešenia úloh, nedostatkom pri stimulovaní **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (Graf 4) bolo nedostatočné rozvíjanie ich schopnosti kriticky myslieť. Uvedomiť si chybu, prípadne identifikovať jej príčinu a opraviť ju nedokázali takmer na žiadnej hodine. Negatívny dopad na úroveň ich sebahodnotiacich zručností malo nevytvorenie príležitosti na kritické hodnotenie vlastných učebných výkonov na viac ako tretine sledovaných hodín. Žiaci zriedkavo ponúknutú spätnú väzbu od učiteľa alebo spolužiaka akceptovali a zväčša samostatne dokázali korigovať správnosť postupu pri riešení jednoduchých numerických príkladov pri tabuli (sčítanie a odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez desiatku, dopĺňanie čísel do číselného radu). Ochoť a zväčša pohotovo vyjadrovali svoj názor na témy spojené s obsahom vyučovacej hodiny (význam priestorového merania v praxi, dodržiavanie hygieny tela, zdravé stravovanie, obľúbený deň v týždni a vzájomná pomoc). Príležitosť argumentačne podporiť vyslovený postoj, diskutovať a hodnotiť názory iných na väčšine hodín nedostali, čo negatívne ovplyvnilo úroveň rozvíjania ich **občianskych kompetencií** (Graf 5). Menej efektívne využívanie učebných pomôcok, neupozorňovanie žiakov

na ich málo kultivovaný jazykový prejav, aplikovanie prevažne slovných metód (rozprávanie, výklad) a frontálnej práce nevedlo k dostatočnému rozvíjaniu a uplatňovaniu slovnej zásoby u žiakov, v dôsledku čoho nemali osvojené základné pravidlá slovnej komunikácie a nie vždy dokázali zmysluplne komunikovať pri svojom učení sa s učiteľkou i spolužiakmi. Dohodnuté pravidlá spolupráce prevažne dodržiavali a svojim správaním prispievali k vytváraniu pozitívnej atmosféry v triede. Nedostatkom pri rozvíjaní **sociálnych kompetencií** (Graf 6) bolo nevytvorenie príležitostí pre žiakov pracovať v kooperatívnych skupinách. Práca vo dvojiciach bola uplatnená iba na 1 vyučovacej hodine (MAT), pri ktorej žiaci poznali a rešpektovali dohodnuté pravidlá, nie vždy však dokázali konštruktívne komunikovať a vzhľadom na nedostatočnú slovnú zásobu a nižšiu úroveň nadobudnutých vedomostí nevedeli samostatne výsledok svojej činnosti prezentovať.

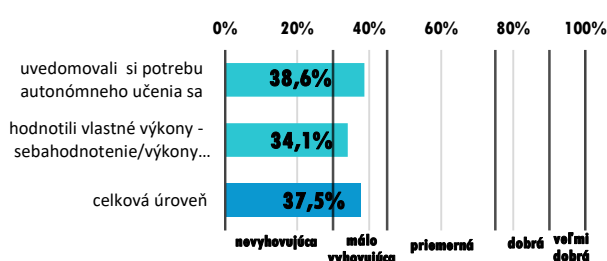
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

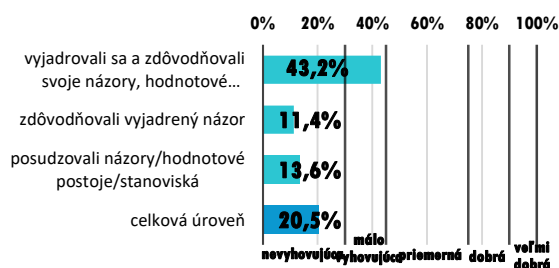
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

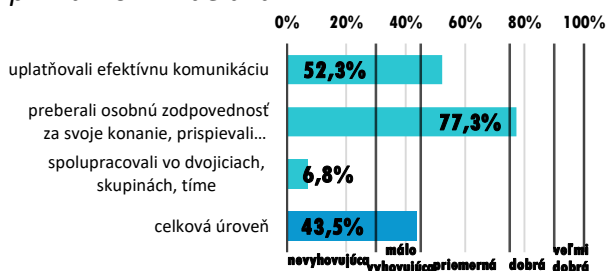
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Výchovno-vzdelávací cieľ orientovaný na žiaka bol vyučujúcimi na sledovaných hodinách definovaný iba ojedinele. Väčšinou v úvode hodín učiteľky oboznámili žiakov s témou hodiny a opisom svojej činnosti bez špecifikovania očakávaných výsledkov v ich učení sa. Prácu a výsledky činnosti žiakov zväčša priebežne kontrolovali, priestor na preukázanie nadobudnutých vedomostí poskytli len niektorým jedincom, záverečné zopakovanie a zhrnutie učiva väčšinou urobili vyučujúce samy.

Na väčšine sledovaných hodín poskytovali učiteľky **podporné stimuly** pre učenie sa každého žiaka najčastejšie individuálnym prístupom, akceptovaním ich vlastného tempa v učení sa a občas diferencovaním zadávaných úloh. Príležitosť vybrať si činnosť vzhľadom na ich individuálne schopnosti žiakom neposkytli. Prekonávať bariéry vo výchove a vzdelávaní pomáhali na niektorých hodinách aj PA. Materiálne prostriedky (pracovné zošity a pracovné listy, obrázkový materiál – ľudská kostra a oblečenie, kartičky s číslami, dňami v týždni, počítadlo) boli efektívne a účelne využité iba na menej ako polovici hospitovaných hodín. Zmysluplné využitie IKT učiteľom, ako aj vedenie žiakov k práci s IKT, bolo zaznamenané iba na 1 vyučovacej hodine (**MAT**), kedy žiaci riešili numerické úlohy prostredníctvom interaktívneho cvičenia. Na väčšine ostatných sledovaných hodín však interaktívnu tabuľu použili učители iba na premietanie úloh z učebnice, prípadne na predstavenie prezentácie. Žiakov zväčša vhodne motivovali, poznatky sprístupňovali zrozumiteľným spôsobom, ojedinele s uplatnením medzipredmetových vzťahov (slovné úlohy s témou rozprávky, rýmovanie sa násobkov čísel) a v logickom slede.

Vyučujúce nedostatočne využívali metódy a formy práce smerujúce k činnostnému učeniu sa žiakov a k rozvíjaniu ich schopnosti kriticky myslieť. **Efektívne stratégie** vyučovania uplatňovali iba na dvoch tretinách hospitovaných hodín, kedy vytvárali príležitosti najmä na aplikovanie získaných vedomostí v reálnych situáciách a zadávali úlohy smerujúce k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov na úrovni analýzy. Úlohy zamerané na rozvoj hodnotenia zadali ojedinele a úlohy smerujúce k rozvíjaniu tvorivosti nezadali vôbec.

Na všetkých sledovaných hodinách zabezpečovali **atmosféru istoty a psychického bezpečia**, žiakov viedli k tolerancii a pristupovali k nim empaticky. Najslabšou stránkou vyučovacieho procesu bolo neuplatňovanie formatívneho hodnotenia a klasifikácie, čo malo negatívny dopad na efektívne učenie sa žiakov.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	prvouka	málo vyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva

- nezaznamenané

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie kognitívnych zručností žiakov v oblasti vyšších myšlienkových procesov prostredníctvom úloh zameraných na hodnotenie a podporu tvorivosti,
- vytváranie príležitostí pre rozvíjanie kompetencií žiakov k celoživotnému učeniu sa podporou sebahodnotiacich a hodnotiacich procesov,
- rozvoj sociálnych zručností žiakov uplatňovaním kooperatívnych foriem práce,
- rozvoj občianskych kompetencií žiakov zameraných na podporu ich argumentačných schopností.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska učenia sa žiakov a vyučovania učiteľom boli Štátnou školskou inšpekciou posudzované na základe **22** priamych pozorovaní vo vyučovacích predmetoch SJL (4), MAT (5), ANJ (5), chémia - CHE (3), fyzika - FYZ (3) a dejepis DEJ (2).

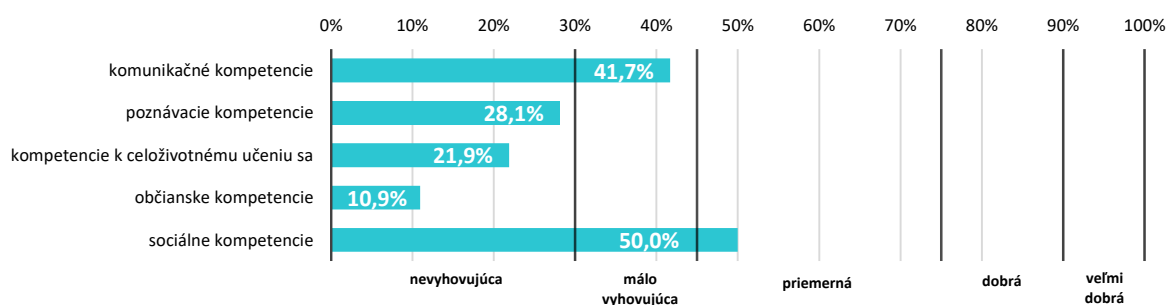
Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Väčšina žiakov dokázala na podnety a otázky zo strany vyučujúcej na sledovaných hodinách reagovať pohotovo, avšak ich odpovede boli zväčša jednoslovné, často nespisovné, s využitím nárečových slov a bez použitia správnej odbornej terminológie. Aj vzhľadom na málo podnetné prostredie, z ktorého pochádzali a na absenciu priestoru v procese edukácie na tvorbu a prezentovanie vlastného súvislého jazykového (ústneho, písomného) prejavu, nemala väčšina z nich veku adekvátne rozvinutú slovnú zásobu. Prečítať text plynulo a so správnou výslovnosťou zväčša nedokázali, písaný prejav sa vyznačoval vysokou chybovosťou a často nečitateľným tvarom písma. Posilnenie predmetu slovenský jazyk a literatúra o disponibilné hodiny sa v komunikačných zručnostiach žiakov a v ich ovládaní spisovného jazyka neprejavilo a žiaci na sledovaných hodinách disponovali málo rozvinutými **komunikačnými spôsobilosťami** (Graf 7). Kým vyučujúca na prácu so súvislým/nesúvislým textom účelne zvolila materiálne prostriedky vyučovacieho procesu (učebnica, vlastné pracovné listy, kartičky so slovami), použitie IKT (prezentácie v PowerPoint) nevedlo k racionalizácii učebných činností žiakov. Obsahu textu žiaci porozumeli, na základe výraznej pomoci učiteľky v ňom dokázali vyhľadávať explicitne vyjadrené informácie (prírodné úkazy, slovesá, priame a nepriame pomenovania, vystupňované prídavné mená) a krátko ich (iba v jednoduchej forme) reprodukovať. Priestor na analytické a hodnotiace čítanie dostali iba na 1 vyučovacej hodine, kedy kriticky posudzovať text nevedeli a spájať širšie súvislosti obsahu textu so svojimi poznatkami boli schopní len s usmernením učiteľky. **Poznávacie kompetencie** (Graf 7) boli vyučujúcou na sledovaných hodinách rozvíjané primárne zadávaním úloh orientovaných na zapamätanie, porozumenie a následnú aplikáciu nadobudnutých poznatkov. Žiaci vedeli správne reprodukovať osvojené vedomosti a za pomoci učiteľky ich dokázali uplatniť pri precvičovaní učiva, kedy stupňovali akostné prídavné mená, pomenovali priamo/nepriamo obrázok, určovali stupeň prídavného mena, základové slovo, slovesný spôsob, priame/nepriame pomenovanie, tvorili slová na základe stanovených gramatických kategórií či zapísali číslovky slovom. Rozvoj *vyšších myšlienkových procesov* vyučujúca stimulovala uplatňovaním úlohy zameranej na analýzu a syntézu (určiť/spájať správne dvojice), pri riešení ktorej boli žiaci prevažne úspešní, iba na 1 vyučovacej hodine. Priestor na riešenie úloh na rozvoj hodnotenia a tvorivosti nemali vytvorený, čo malo negatívny dopad na celkovú úroveň rozvíjania poznávacích kompetencií. Vyučujúca sa snažila v priebehu edukačného procesu žiakov povzbudením a pochvalou

motivovať a tí reagovali na jej podnety aktívne. Zaradovaním tradičných metód a foriem vyučovania a neuplatňovaním efektívnych stratégií vyučovania im neumožnila rozvíjať si schopnosť kriticky myslieť. Pracovať s chybou nevedeli a na polovici sledovaných hodín ani nemali príležitosť. Vyučujúca prevažne sama opravila gramatické/pravopisné chyby v ich písanom prejave či nesprávny výsledok riešenia úlohy a žiaci korekciu alebo správny výsledok automaticky akceptovali. Didaktické ciele ani požadovanú úroveň osvojených vedomostí a zručností žiakov učiteľka nezadefinovala, čo malo negatívny dopad na oblasť sebareflexie a hodnotenia spolužiakov. Na žiadnej sledovanej vyučovacej hodine nedostali žiaci príležitosť hodnotiť svoj pokrok v učení, pomenovať svoje silné a slabé stránky či zhodnotiť výsledky aktivít spolužiakov s uvedením argumentov, čo viedlo k nedostatočnému rozvoju ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (Graf 7). Najvýraznejším negatívom vyučovacieho procesu bola nízka úroveň rozvíjania **občianskych kompetencií** žiakov (Graf 7). Priestor vyjadriť svoj názor k jednotlivým témam či hodnotové postoje dostali žiaci iba na polovici sledovaných hodín. Argumentačne zdôvodniť vyjadrený názor, aktívne počúvať postoje spolužiakov a diskutovať o nich možnosť nemali. V procese edukácie žiaci zväčša uplatňovali ústretovú a efektívnu komunikáciu (žiak – učiteľka, žiak – žiak), učiteľkou stanovené pravidlá dodržiavali a prispievali svojím kultivovaným správaním k utváraniu priaznivej triednej klímy. Slabou stránkou rozvoja **sociálnych kompetencií** (Graf 7) bola absencia priestoru na skupinovú alebo kooperatívnu prácu. Učiteľka nezabezpečila poskytovanie **podporných stimulov** pre učenie sa každého žiaka v potrebnej miere (ojedinele poskytla opakované vysvetlenie niektorým žiakom). Vzdelávacie úspechy a sebadôveru žiakov prostredníctvom konštruktívnej spätnej väzby nepodporovala.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

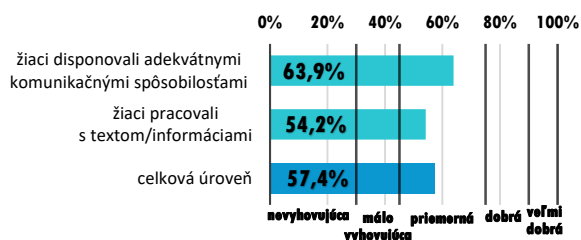
Anglický jazyk, matematika, chémia, fyzika, dejepis

Na sledovaných hodinách vykazovali žiaci nedostatky v niektorých oblastiach **komunikačných kompetencií** (Graf 8). Na otázky vyučujúcich vedeli poväčšine reagovať plynule a pohotovo, avšak ich prejav bol často jednoslovný, bez použitia odbornej terminológie, nekultivovaný s prvkami nárečia a rómskeho jazyka. Na všetkých hodinách pracovali so štruktúrovaným aj neštruktúrovaným textom v printovej (učebnica, PowerPointová prezentácia, pracovné listy, internetové zdroje, obrazový materiál v elektronickej forme, matematické zadania) i počutej podobe (výklad učiteľa, zvukové nahrávky, video). S textom žiaci pracovali zväčša v rovine porozumenia základných informácií, ktoré dokázali vyhľadať a jednoducho zreprodukovať. Analyzovať text mali žiaci možnosť iba na polovici hospitovaných hodín, kedy schopnosť prepájať skôr naučené vedomosti s informáciami v texte či dávať ich do vzájomnej súvislosti väčšina z nich nepreukázala. Na vyjadrenie stanoviska k obsahu textu alebo jeho tvorbu im priestor vytvorený nebol. Najväčšie rezervy mali žiaci na hodinách **ANJ**, kedy veľakrát porozumeli text/hovorené slovo len s prekladom vyučujúcej a odpovedali zväčša automatickým

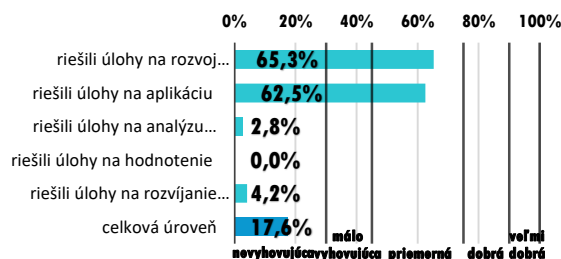

opakovaním slov po vyučujúcej. Ich výslovnosť bola nejasná, často nezrozumiteľná. **Poznávacie kompetencie** žiakov (*Graf 9*) boli rozvíjané najmä prostredníctvom úloh zameraných na zapamätanie a aplikáciu (vypracovať úlohy s uzavretou odpoveďou, mechanicky počítať, dopĺňať slová a informácie do viet, prekresľovať siete kocky/kvádra). Na hodinách **ANJ** si žiaci poväčšine nevedeli spomenúť na skôr preberané učivo či základnú slovnú zásobu. S aplikovaním slovíčok vo vetách musela žiakom neraz pomáhať vyučujúca. Negatívnym zistením bola nízka miera implementovania úloh na vyššie myšlienkové procesy. Žiaci iba na 2 vyučovacích hodinách dostali priestor riešiť zadania orientované na tvorbu projektu (**CHE** – téma Voda) a zlepšenie si predstavivosti vyvodením povrchu kocky (**MAT**). Úlohy zamerané na vyššie myšlienkové procesy na úrovni hodnotenia žiakom ponúknuté neboli. Mieru stimulácie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (*Graf 10*) negatívne ovplyvnila absencia úloh na rozvoj kritického myslenia žiakov. Pozornosť a motivácia žiakov k práci na všetkých hodinách boli udržiavané striedaním učebných činností (vypracovávaním pracovného listu, rozhovorom s vyučujúcim, pozeraním videa, sledovaním pokusu) a častou pochvalou. Na chyby boli takmer vždy upovedomení učiteľmi, sami ich nevedeli identifikovať a opraviť ich dokázali iba jednotlivci. Otázky cielené na sebahodnotenie alebo na hodnotenie spolužiakovho výkonu boli ojedinelé a väčšinou odpoveď nedokázali žiaci sformulovať. V rámci rozvíjania **občianskych kompetencií** (*Graf 11*) dokázali niektorí žiaci prezentovať v rámci preberaného učiva svoje názory a zvládali jednoduché dialógy s vyučujúcimi. K argumentačnej diskusii a aktívnemu počúvaniu vedení neboli, čo výrazne obmedzilo celkovú úroveň rozvíjania ich občianskych kompetencií. Príležitosť rozvíjať **sociálne kompetencie** (*Graf 12*) prostredníctvom práce v dvojiciach/tíme bola ojedinelá. Žiaci zväčša pracovali samostatne alebo v interakcii s vyučujúcim (riadený rozhovor). Dokázali dodržiavať pokyny vyučujúceho, efektívne s ním komunikovať a vzájomne sa tolerovať.

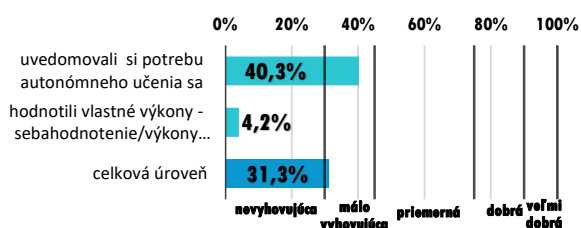
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

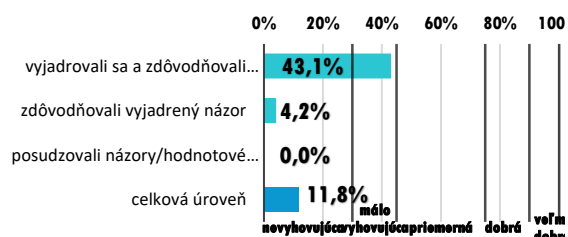
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

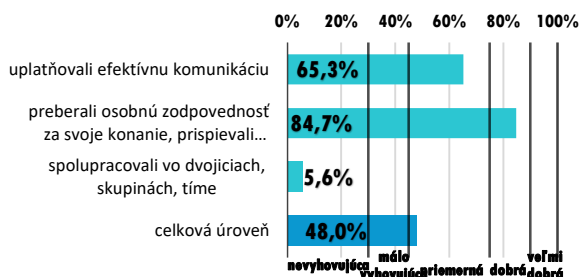
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učitelia špecifické výchovno-vzdelávacie ciele vyučovania orientované smerom k žiakovi definovali iba ojedinele, najčastejšie žiakov v úvode hodín oboznámili s témou a opísali svoju plánovanú činnosť. **Poskytovanie podporných stimulov** pre učenie sa každého žiaka formou rovesníckeho učenia, opätovného vysvetľovania učiva a individuálnym prístupom bolo na sledovaných hodinách uplatňované v menšej miere. Vyučujúci ojedinele umožnili šikovnejším žiakom pracovať na doplnkových pracovných listoch. Žiakov motivovali striedaním rôznych metód (pohybová aktivita na hodinách ANJ, skupinová práca na DEJ) a učivo prezentovali formou zmysluplne využívaných vlastných učebných pomôcok a prezentácií (vzory projektov iných žiakov, mapa, učebnica, pracovné listy, kartičky so slovami a obrázkami, milimetrový papier, pieseň, videonahrávky, pomôcky na pokus). Použitými prostriedkami IKT podporovali rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov iba ojedinele (tablety - vyhľadávanie významu slovíčok na ANJ). Na niektorých vyučovacích hodinách bol prítomný PA, ktorý pomáhal žiakom prekonávať bariéry vo výchove a vzdelávaní.

Slabou stránkou vyučovacieho procesu bola nízka miera uplatňovania **efektívnych stratégií vyučovania**. Učiteľmi zvolené formy a metódy práce boli primárne zamerané na procesy zapamätania, porozumenia a aplikácie a nesmerovali k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov a k rozvíjaniu ich kritického myslenia. Úlohy zamerané na rozvoj kritického myslenia, analýzy a tvorivosti zaraďovali iba ojedinele. Vyššie myšlienkové procesy prostredníctvom úloh zameraných na hodnotenie nerozvíjali vôbec. Na 1 hodine **ANJ** (9. ročník) vyučujúca na začiatku hodiny bez vysvetlenia učiva a sprístupnenia poznatkov zrozumiteľným spôsobom rozdala žiakom pracovné listy, na ktorých do konca hodiny samostatne pracovali. Žiadne iné činnosti už učiteľka nerealizovala.

Vyučujúci uplatňovali edukačné intervencie podporujúce pozitívne vzťahy a toleranciu, čím upevňovali u žiakov pocit psychického bezpečia a istoty. Empatickým prístupom a vedením žiakov k dodržiavaniu dohodnutých pravidiel prispievali k vytváraniu priaznivej sociálnej klímy, hoci ohľad na ich osobitosti a kultúrne rozdiely bol pozorovaný iba na štvrtine hodín. Pri hodnotení žiakov využívali učitelia prevažne krátku pochvalu bez formatívneho charakteru, pričom klasifikáciu s odôvodnením uplatnil iba 1 vyučujúci.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň

	anglický jazyk	nevyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	fyzika	málo vyhovujúca úroveň
	chémia	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	dejepis	málo vyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva

- nezaznamenané

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov zadávaním úloh na kritické myslenie a vyššie myšlienkové procesy na úrovni tvorivosti a posudzovania,
- zapájanie žiakov do aktívnej diskusie o spoločenských témach a podpora ich aktívneho počúvania,
- podporovanie efektívneho učenia sa žiakov poskytovaním konštruktívnej spätnej väzby,
- vytváranie príležitostí na rozvoj kompetencií k celoživotnému učeniu sa podporou sebahodnotenia a hodnotenia spolužiakov.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Kontrolovaná ZŠ realizovala výchovu a vzdelávanie pre všetky stupne vzdelania i pre zriadené ŠT pre žiakov s MP podľa súhrnného **školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)** s názvom *DETI VETRA – DO SVETA*, ktorý riaditeľka vydala po prerokovaní v pedagogickej rade i v rade školy. Základný dokument bol vypracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami školského zákona a bol zverejnený na verejne prístupnom mieste. Stanovené ciele a pedagogické stratégie zodpovedali reálnym podmienkam a koncepcným zámerom kontrolovanej školy. Súčasťou ŠkVP boli **učebné plány (UP)** pre všetky ročníky ZŠ vrátane ŠT. UP neobsahovali vlastné poznámky upravujúce organizáciu vyučovania týkajúcu sa skrátenia vyučovacích hodín (od 5. hodiny v každej bežnej triede na oboch stupňoch vzdelávania) v dopoludňajšej zmene a spájania viacerých ročníkov do tried na 2. stupni. Škola pri vyučovaní predmetu pracovné vyučovanie v ŠT nedodržala poznámky k rámcovému UP a nedelila žiakov na skupiny. Disponibilné hodiny škola na primárnom vzdelávaní využila na posilnenie predmetov SJL, MAT, prírodoveda (PDA), vecné učenie (VUC) a v ŠT aj na rozvíjanie grafomotorických zručností (RGZ). Na nižšom strednom vzdelávaní zvýšila hodinovú dotáciu v predmetoch SJL, MAT, FYZ, CHE, DEJ a geografia (GEG). Vzdelávaciu oblasť *Zdravie a pohyb* škola disponibilnými hodinami neposilnila. Súčasťou ŠkVP boli **učebné osnovy (UO)** jednotlivých vyučovacích predmetov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania totožné so vzdelávacími štandardami stanovenými príslušným štátnym vzdelávacím programom (ŠVP). UO predmetov pre jednotlivé ročníky ŠT pre žiakov s MP boli rozpracované v rozsahu stanovenom obsahovým štandardom príslušného variantu (A,B,) ŠVP. Predložené UO umožňovali realizovať výchovu a vzdelávanie a rozvíjať jednotlivé kľúčové kompetencie žiakov v zhode s cieľmi stanovenými príslušným ŠVP a ŠkVP. Boli rozpracované v súlade s časovou dotáciou jednotlivých vyučovacích predmetov a v zhode s UP školy. **Prierezové témy (PT)** boli zapracované do obsahu jednotlivých vhodných vyučovacích predmetov v primárnom i nižšom strednom vzdelávaní. Na oboch stupňoch vzdelávania v rámci

realizácie obsahu a cieľov PT zapájali pedagogickí zamestnanci (PZ) žiakov aj do rôznych akcií², besied³, kvízov⁴, vianočných workshopov, výletov⁵, exkurzií⁶, brigád a záujmových útvarov. PT *Environmentálna výchova a Ochrana života a zdravia* tvorili aj súčasť obsahovej náplne didaktických hier v primárnom vzdelávaní a účelového cvičenia v nižšom strednom vzdelávaní, ktoré škola uskutočňovala dvakrát ročne. V UO niektorých vyučovacích predmetov na primárnom vzdelávaní boli bez podrobnejšej špecifikácie zapracované témy finančnej gramotnosti (FG). Realizácia PT a FG bola v priebehu hospitovaných hodín inšpektormi pozorovaná iba v minimálnej miere. Podmienky **podpory začleňovania žiakov so ŠVVP** do hlavného prúdu vzdelávania boli zapracované v kapitole *Zabezpečenie výučby pre žiakov s princípmi inkluzívneho vzdelávania*. Škola deklarovala vytvorenie vzdelávacích príležitostí pre všetkých žiakov vrátane žiakov so ŠVVP a informovala o špecifikách ich edukácie. Na prekonávanie bariér v ich výchove a vzdelávaní prijala opatrenia týkajúce sa úpravy obsahu, metód, foriem a prístupov (IVP, odborný personálny servis, špeciálne a kompenzačné pomôcky, individuálna práca, úprava hodnotenia, zníženie počtu žiakov v triedach, spolupráca so zariadením poradenstva a prevencie) zodpovedajúcich ich individuálnym potrebám. V rámci hospitačnej činnosti školských inšpektorov bolo poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka pozorované iba na polovici sledovaných vyučovacích hodín. V základnom dokumente škola zverejnila vytvorenie podmienok na prekonávanie jazykovej a sociálnej bariéry pre deti cudzincov a na rozvoj osobnosti žiakov patriacich k menšinám. Napriek skutočnosti, že škola vzdelávala výlučne žiakov z MRK a viac ako polovica z nich pochádzala zároveň aj zo SZP žiaden kompenzačný, rozvojový, alebo stimulačný program zameraný na ich socializáciu a zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov nepredložila. Pri tvorbe a úprave ŠkVP s odborníkmi z iných rezortov nespolupracovala.

Všetky **zásadné dokumenty** (interné smernice, usmernenia a pokyny) súvisiace s edukačným procesom, organizáciou a riadením školy boli vypracované v súlade s deklarovateľnými zámermi školy a okrem *Ročného plánu profesijného rozvoja 2023-2024 a Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti školy a školského zariadenia, jej výsledkoch a podmienkach* boli prerokované na zasadnutí pedagogickej rady. **Pedagogická a ďalšia dokumentácia** bola vedená na tlačivách podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva, triedne knihy boli vedené v elektronickej forme. Škola nepredložila protokoly z komisionálnych skúšok (KS) a pri vypracovaní **IVP** žiaka so zdravotným znevýhodnením nepostupovala v súlade s platnou právnou normou a aktuálne programy neobsahovali úpravu obsahu, foriem a spôsobu hodnotenia. Nedostatkom bolo aj nepreukázanie poskytnutia kópie IVP zákonnému zástupcovi. Po prerokovaní so zriaďovateľom vydala riaditeľka školy **Ročný plán profesijného rozvoja 2023-2024**, ktorý vychádzal zo stanovených cieľov v ŠkVP a zameriaval sa na zvyšovanie profesijných kompetencií PZ. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy pri jeho koncipovaní rešpektovala aj osobné preferencie učiteľov. Pri zabezpečení vzdelávania spolupracovala s Centrom poradenstva a prevencie (CPaP) Trebišov a inými poskytovateľmi vzdelávania (Softimex Academy, 3idea s.r.o., NIVAM, Interaktívna škola). Za ostatné dva roky sa PZ zamerali na overenie svojich profesijných kompetencií a získanie 1. a 2. atestácie (12 učiteľov), absolvovali *špecializačné*⁷,

---

² Vianočná besiedka; Deň matiek; Mesiac úcty k starším; Veľkonočná kraslica;

³ Deň holokaustu; Deň duševného zdravia; Deň boja za slobodu a demokraciu; Deň ľudských práv;

⁴ FG: kvíz pre 8. a 9. ročník; Čitateľská gramotnosť: kvíz pre 5. – 7. ročník; Týždeň hlasného čítania;

⁵ napr. kaštieľ Betliar;

⁶ Burza informácií – Trebišov, Zemplínske múzeum - Trebišov;

⁷ získanie profesijných kompetencií výchovného poradcu; triedneho učiteľa; tvorba komplexného a efektívneho systému riadenia školy;

*inovačné*⁸ a *aktualizačné*⁹ vzdelávanie. Vedúci PZ ukončili základný modul *funkčného* vzdelávania. Aktuálne bola 1 učiteľka zaradená na kvalifikačné vzdelávanie (MAT). Riaditeľka školy v riadenom rozhovore uviedla, že implementáciu nadobudnutých kompetencií z absolvovaných vzdelávaní do edukačného procesu počas realizovaných hospitácií nemonitorovala. Vzájomnej výmene poznatkov a skúseností žiadnu pozornosť nevenovali ani na zasadnutiach pedagogickej rady, čo potvrdili aj predložené zápisnice. Napriek absolvovaným vzdelávaniam zameraným najmä na inovácie v edukácii, aplikovanie IKT a tvorbu digitálneho vzdelávacieho obsahu sa uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania a zmysluplné využívanie IKT na sledovaných vyučovacích hodinách preukázalo iba ojedinele. Vedúci pedagogickí zamestnanci plán vlastného manažérskeho rozvoja vypracovaný nemali.

Výkon štátnej správy v prvom stupni sa v škole nerealizoval v súlade s platnými právnymi predpismi, riaditeľka vo veciach (oslobodenie od vzdelávania sa v predmete) rozhodla bez žiadosti zákonného zástupcu. Škola evidovala 15 žiakov (3 na 1. stupni, 12 na 2. stupni), ktorým riaditeľka povolila plniť povinnú školskú dochádzku (PŠD) v školách mimo územia Slovenskej republiky, 2 z nich bez písomnej žiadosti ich zákonných zástupcov. O vykonanie KS nepožiadala žiaden zákonný zástupca žiakov plniacich PŠD v zahraničí. Riaditeľka po ukončení osobitného spôsobu plnenia PŠD (štúdium v zahraničí) zaradila 2 žiakov do ročníka bez vykonania KS. Z dôvodu neprospechu umožnila vykonať KS 6 žiakom, rozhodnutie však nevydala. Prerokovanie obsahu a formy KS v pedagogickej rade nebolo v zápisniciach z jej zasadnutí deklarované.

Poradným orgánom riaditeľky školy, ktorý prerokúval pedagogicko-didaktické a organizačné otázky výchovy a vzdelávania bola pedagogická rada.

Stratégie a princípy týkajúce sa **systému kontroly a hodnotenia** žiakov mala škola uvedené v ŠKVP s odkazom na interný predpis *Smernica o kritériách hodnotenia a klasifikácie predmetov*, ktorý informoval o cieľoch, spôsobe, kritériách a konkrétnych postupoch priebežného i celkového hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov. Hodnotenie žiakov bolo prerokované v pedagogickej rade a vo všetkých predmetoch v každom ročníku bežných i ŠT sa vykonávalo *klasifikáciou*. Škola nemala vytvorený systém včasného varovania v prospech ohrozených skupín žiakov, ich dosiahnuté vzdelávacie výsledky dostatočne neanalyzovala a neakceptovala základné rizikové faktory školského neúspechu žiakov v zmysle aktuálneho metodického pokynu. Negatívne sa to prejavilo vysokým počtom menej úspešných žiakov (MÚŽ). Analýza vzdelávacích výsledkov žiakov preukázala, že v minulom školskom roku neprospeklo 35 žiakov, čo z celkového počtu žiakov v bežných triedach predstavovalo 24,8 %. V ŠT neprospekli 3 žiaci. Niektorí z nich opakovali ročníky v bežných aj v ŠT viackrát a ukončili PŠD predčasne v nižšom ročníku (v minulom školskom roku 5, všetci z MRK). Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že žiaci boli s kritériami hodnotenia oboznámení v priebehu úvodných vyučovacích hodín a potvrdila, že učители vzdelávacie výsledky žiakov pravidelne monitorujú. Zákonných zástupcov o mimoriadnom zhoršení prospechu a správania ich detí preukázateľne oboznamovali prostredníctvom písomného upozornenia a následného pozvania na pohovor do školy. V internom predpise *Smernica k systému hodnotenia pedagogických zamestnancov Základnej školy s materskou školou* si kontrolovaný subjekt na posúdenie výsledkov a kvality

---

⁸ podpora kreatívneho myslenia žiakov; využívanie IKT, mobilných aplikácií a softvérovej aplikácie SMART Lumio v edukačnom procese; rozvíjanie partnerstva medzi aktérmi výučby; vytváranie proinkluzívneho prostredia a jeho implementácia v školách;

⁹ projektové vyučovanie; moderné trendy v hodnotení a skúšaní; tvorba digitálneho vzdelávacieho obsahu a didaktických hier pomocou PowerPointu;

výkonu ich pracovnej činnosti stanovil kritériá, s ktorými boli PZ oboznámení, čo deklarovala predložená dokumentácia.

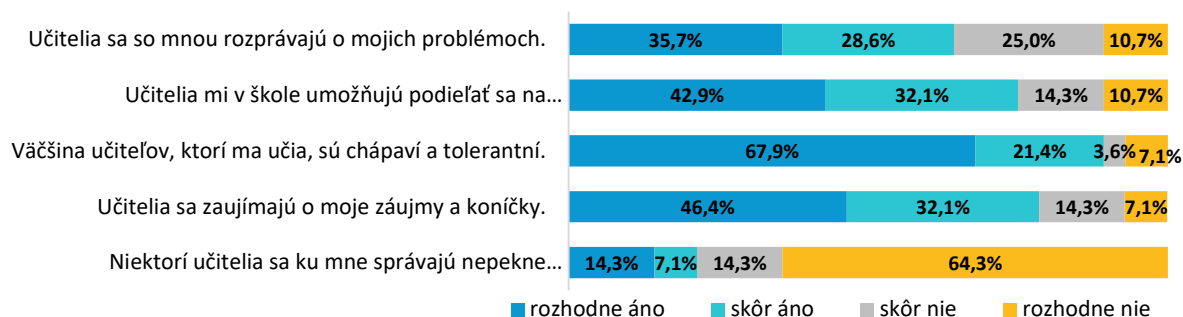
Kontrolnú činnosť vykonávali vedúci PZ v súlade s *Plánom vnútornej školskej kontroly na školský rok 2023/2024*. Bol zameraný na všetky oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti školy, obsahoval ciele, hlavné úlohy, formy a prostriedky kontroly a jeho súčasťou boli mesačný harmonogram kontrol a plán hospitačnej činnosti. Kvalitu edukačného procesu kontrolovala riaditeľka školy prostredníctvom hospitácií, z ktorých predložila písomné záznamy (9). Ich analýza preukázala, že monitorované vyučovacie hodiny nemali aj napriek nižšiemu bodovému hodnoteniu jednotlivých ukazovateľov uvedené žiadne nedostatky, závery neobsahovali pripomienky, ani odporúčania a s výsledkom hodnotenia boli vyučujúci preukázateľne oboznámení. Zistenia z hospitácií neboli na zasadnutiach pedagogickej rady zovšeobecňované. Kontrolná činnosť vedúcich PZ bola prioritne zameraná na observáciu vyučovacích hodín, monitorovanie ostatných oblastí nebolo dokladované. **Autoevalváciu** považovala riaditeľka školy za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy, avšak žiadne systematické, plánované a komplexné sebahodnotiace procesy, ktoré by prispeli k zlepšeniu úrovne výchovy a vzdelávania sa v kontrolovanom subjekte nerealizovali.

Z dotazníkov zadaných učiteľom školy vyplynulo, že **klíma školy je otvorená**. Podrobné výsledky sú súčasťou Prílohy č. 1. Výsledky dotazníka *Klíma* však v niektorých ukazovateľoch nekorelovali s výsledkami dotazníka *Wellbeing*. Všetci opýtaní učitelia cítili spoluzodpovednosť za činnosť školy, väčšina z nich (78,5 %) by ju odporúčala ako dobré pracovné miesto a výhody učiteľského povolania u nich prevládajú nad nevýhodami (85,7 %). V rozpore s tým výrazne horšie vyznieva ukazovateľ *angažovaného správania* učiteľov v dotazníku *Klíma*. Väčšina respondentov uviedla, že pociťujú stres zo zodpovednosti za výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov a zo zodpovednosti za riešenie ich výchovných problémov. Práca v tejto škole skôr nebaví 21,4 % PZ. Negatívnym zistením bol fakt, že dve tretiny opýtaných (64,2 %) pociťovali nadmernú záťaž z rozsahu svojich pracovných povinností a takmer polovica (42,9 %) pedagógov uviedla, že práca má negatívny dopad na ich zdravie. Problematickou sa javila aj *sociálna blízkosť učiteľov*, čo môže nepriaznivo vplývať na ich vzájomnú kooperáciu pri riešení problémov. V dotazníku zameranom na *vzťahy* žiaci 5. až 9. ročníka však potvrdili, že učitelia im zabezpečujú individuálny prístup (71,4 %), učia ich plánovať a organizovať učenie tak, aby boli úspešní a hodnotením ich motivujú k lepším výsledkom (85,7 %). Všetci opýtaní PZ sa vyjadrili, že sa im na vyučovacej hodine darí zaujať žiakov a dosiahnuť dodržiavanie pravidiel správania sa v triede. Uviedli, že poskytujú žiakom alternatívne vysvetlenia, ak niečomu nerozumejú a motivujú ich k rozvíjaniu vlastného potenciálu. Uplatnenie efektívnych stratégií však bolo školskými inšpektormi pozorované iba na menšom počte hospitovaných hodín (na 1. stupni 58,8 %, na 2. stupni 17,7 %). Na výchovnú a vzdelávaciu činnosť školy mali vplyv aj **vzťahy so zákonnými zástupcami** žiakov. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že komunikácia s nimi je zložitá, značne limitovaná najmä nezáujmom o výchovné a vzdelávacie výsledky ich detí, čo potvrdila aj väčšina (85,7 %) opýtaných učiteľov MÚŽ. Dve tretiny z nich potvrdili, že škola systematicky buduje partnerské vzťahy a vzájomnú spoluprácu s rodičmi žiakov, avšak viac ako polovica respondentov zároveň uviedla, že ich do vyučovacieho procesu či záujmových aktivít nezapájala. Z vyjadrenia riaditeľky vyplynulo, že do školy na pohovor sa dostavia až po niekoľkonásobnom predvolaní a ich reakcia na upozornenia triednych učiteľov týkajúce sa zhoršeného prospechu, správania či dochádzky ich detí má zvyčajne iba krátkodobý pozitívny efekt. Uviedla, že triedne aktivity a ani celoškolské stretnutia rodičov z dôvodu ich údajného nezáujmu neorganizovali.

Výsledky dotazníka na zisťovanie vzájomných vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi, ktorá Štátna školská inšpekcia zadala 28 žiakom 5. až 9. ročníka, preukázali **pozitívne vzájomné vzťahy** medzi učiteľmi a žiakmi i žiakmi navzájom (*Graf 13*). Väčšina respondentov potvrdila, že učitelia, ktorí

ich učia, sú chápvaví a tolerantní (89,3 %), zaujímajú sa o ich záujmy a koníčky (78,5 %) a diskutujú o ich problémoch (64,3 %). Zároveň však takmer štvrtina (21,4 %) z opýtaných uviedla, že niektorí vyučujúci sa k nim správajú nepekne (kričia na nich, ponížujú a zosmiešňujú ich a pod.). Uviedli tiež, že medzi spolužiakmi majú kamarátov (89,3 %), tvoria dobrý kolektív a do svojej školy chodia radi (96,5 %). Napriek tomu, že väčšina žiakov (71,5 %) nepociťovala na vyučovacích hodinách nervozitu, úzkosť alebo stres, viac ako polovica z nich (53,6 %) sa obávala, že v škole dostanú zlé známky, aj keď boli dobre pripravení. Takmer všetci (96,4 %) potvrdili, že ich baví, čo sa v škole učia a že to považujú za dôležité.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Z dotazníka monitorujúceho bezpečnosť školského prostredia zadaného 29 žiakom 5. až 9. ročníka vyplynulo, že **žiaci školu za bezpečné prostredie nepovažovali**. Väčšina (86,2 %) z nich uviedla, že počas prestávok radi komunikujú so spolužiakmi, ale vytvorenie priestoru na vyjadrenie svojho názoru na hodinách učiteľmi potvrdila iba polovica z opýtaných. Nepriaznivo vyznelo zistenie, že počas prestávok sa niektorí spolužiaci bijú a hádajú (27,6 %) a takmer polovica (48,2 %) potvrdila, že niektorí žiaci počas vyučovania vyrušujú a nerešpektujú pokyny vyučujúcich. Takmer dve tretiny respondentov považovali svojich pedagógov za schopných dôsledne a spravodlivo riešiť nevhodné správanie žiakov počas vyučovania. Negatívnym zistením podľa výsledkov dotazníka bola skutočnosť, že 31 % opýtaných žiakov bolo svedkom šikanovania a 34,5 % respondentov potvrdilo, že sami boli šikanovaní, najčastejšie počas prestávok v triede (13,8 %) a na chodbe (10,3 %). Až 20,7 % žiakov sa so šikanovaním nezdôverilo nikomu, niektorí to povedali rodičom, kamarátovi, alebo výchovnému poradcovi. V rozpore s týmito zisteniami vyzneli vyjadrenia koordinátora vo výchove a vzdelávaní, výchovného poradcu, sociálneho pedagóga i riaditeľky školy v riadenom rozhovore, kde uviedli že o žiadnych príznakoch šikanovania v škole nemajú vedomosť. Školské vyučovanie vymeškali opýtaní žiaci najčastejšie z dôvodu, že sa im do školy nechcelo ísť (20,7 %), ojedinele ako príčinu uviedli strach z učiteľa (6,9 %) alebo zo starších spolužiakov (10,4 %). Neskoré príchody sú v škole tolerované podľa 20,7 % opýtaných.

V školskom roku 2022/2023 škola evidovala **38 MÚŽ** (z toho 35 na 1. stupni a 3 na 2. stupni), z ktorých 32 žiakov na 1. stupni bolo hodnotených stupňom prospechu nedostatočný z 1 alebo 2 predmetov, vykonať opravnú skúšku však riaditeľka umožnila iba 6 z nich. Žiaci, ktorým riaditeľka školy umožnila konať KS, sa ich podľa jej vyjadrenia nezúčastnili. Zo 6 žiakov (3 na 1. stupni a 3 na 2. stupni), ktorí nepospeli z 3 a viac vyučovacích predmetov, v školskom roku 2023/2024 opakovali ročník 5 z nich a 1 už nebol žiakom školy (dopĺňal si nižšie stredné vzdelanie na strednej škole v Trebišove). Najviac MÚŽ škola za posledné roky vykazovala z predmetov SJL, MAT, na 1. stupni aj z predmetu PVO a na 2. stupni z predmetov CHE a FYZ. Školskí inšpektori dotazníkom zadaným 7 učiteľom, rozhovorom s 3 žiakmi a s riaditeľkou školy overovali príčiny neprospevania žiakov. Všetci opýtaní žiaci i učitelia za príčinu školského

neúspechu označili nepravidelnú školskú dochádzku. Učitelia potvrdili, že vedenie školy im vytvára priestor pre spoluprácu s odbornými zamestnancami, umožňuje prostredníctvom vzdelávaní získať potrebné kompetencie pre prácu s takýmito žiakmi a poskytuje im príležitosť na konzultácie a výmenu skúseností. Ako najčastejšie formy podpory MÚŽ vo vyučovacom procese uviedli individuálny prístup, diferenciaciu úloh, formatívne hodnotenie, rovesnícke učenie a tímové aktivity, avšak žiaci a ani zistenia z hospitácií v rámci výkonu školskej inšpekcie ich vyjadrenia zväčša nepotvrdili. Doučovanie ako formu podpory uviedli dve tretiny učiteľov, ale iba jedna tretina opýtaných žiakov. Aktívnu spoluprácu na vyučovacích hodinách s PA proklamovala takmer polovica opýtaných učiteľov a dve tretiny žiakov. Podľa údajov z dotazníka učitelia nevyužili možnosť motivovať MÚŽ k lepším vzdelávacím výsledkom ani pri zavádzaní nového učiva, keď volili frontálny prístup, čo korelovalo so závermi školských inšpektorov z realizovaných hospitácií. Všetci opýtaní deklarovali, že proaktívne kontaktujú rodičov a informujú ich o pokroku žiakov v učení, čo však nezodpovedalo zisteniam z odpovedí žiakov, z ktorých väčšina uviedla, že vyučujúci sa s ich rodičmi rozpráva iba vtedy, keď im hrozí prepádnutie. Podľa riaditeľky školy hlavným dôvodom slabých vzdelávacích výsledkov žiakov bolo prostredie, z ktorého pochádzajú, nedostatočná domáca príprava a najmä záškoláctvo. Uviedla, že učitelia absolvovali vzdelávanie zamerané na tvorbu proinkluzívneho prostredia, ale žiaden samostatný vzdelávací program pre PZ v oblasti prevencie školského neúspechu nevyužila a ani neplánovala. Škola žiakom ohrozeným školským neúspechom efektívnu podporu s cieľom predísť opakovaniu ročníka neposkytla a nepreukázala, že ich zákonných zástupcov poučila o možnosti požiadať o podporné opatrenie (Katalóg podporných opatrení), prípadne vykonať KS, resp. klasifikáciu v náhradnom termíne po doučení. Školskú stratégiu znižovania školského neúspechu a vnútorný systém na podporu MÚŽ škola nemala vypracované. Kurzy na získanie nižšieho stredného vzdelania neorganizovala.

Škola v aktuálnom školskom roku zapájala žiakov do rôznych **školských a mimoškolských aktivít** a krúžkov zameraných na rozvoj čitateľskej gramotnosti, dramaticko-hudobných, pohybových, výtvarných a manuálnych zručností a športových činností. O aktivitách, ktorá organizovala, informovala verejnosť na svojom webovom sídle. V spolupráci s obecným úradom sa kultúrnym programom podieľala na podujatiach pre spoluobčanov (Mesiac úcty k starším, Vianočná besiedka). Podľa vyjadrenia riaditeľky škola spolupracovala s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva Trebišov, CPP Trebišov a strednými školami v blízkom okolí. V rozhovore tiež uviedla, že pri výkone svojej funkcie by uvítala odbornú-poradenskú a metodickú podporu a usmernenie príslušného Spoločného školského úradu¹⁰ a aktívnejšiu spoluprácu so zriaďovateľom.

Služby školy v rámci systému poradenstva a prevencie smerom k žiakom, ich zákonným zástupcom a zamestnancom zabezpečovali školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní a zástupkyňa riaditeľky školy v kumulovanej funkcii výchovný poradca (VP) a kariérový poradca (KP). **VP** pre výkon svojej činnosti spĺňala kvalifikačné predpoklady, absolvovala vzdelávanie zamerané na výchovné poradenstvo a mala skrátenej základný úväzok. Disponovala počítačom s prístupom na internet a zdieľala spoločnú kanceláriu s riaditeľkou školy. Svoju činnosť vykonávala podľa *Plánu práce výchovného poradcu na školský rok 2023/2024*, ktorý obsahoval nekorektné informácie¹¹. Predložený plán informoval o poskytovaní poradenstva v otázkach výchovy a vzdelávania žiakom, ich zákonným zástupcom a PZ školy. Z dotazníka zadaného Štátnou školskou inšpekciou 6 prítomným žiakom 8. a 9. ročníka vyplynulo, že väčšina (83,3 %)

---

¹⁰ Trebišov;

¹¹ neplatné právne predpisy a metodické pokyny, neaktuálnu pedagogickú a ďalšiu dokumentáciu;

opýtaných VP poznala a polovica respondentov aj jej služby využila pri riešení osobných (vzťahy s rodičmi a spolužiakmi) alebo školských problémov (porušovanie školského poriadku). VP participovala s triednymi učiteľmi pri riešení výchovných problémov žiakov, čo dokladovala evidenciou pohovorov s ich zákonnými zástupcami. Realizáciu monitorovania a riešenia osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb žiakov, riešenie aktuálne vzniknutých situácií a poskytovanie poradenstva zákonným zástupcom žiakov VP nedokladovala. V rámci výkonu špecializovaných činností zabezpečila v spolupráci s CPP pre PZ prednášky (medziľudské vzťahy medzi pedagógmi, zvládanie záťaže a stresu) a pre žiakov preventívne aktivity (spoznávajú svoje emócie, zážitkami k povolaniu, prevencia porúch správania) a besedy (kultivované dospelie). VP vykonávala súčasne aj funkciu **KP**. V rozhovore uviedla, že pravidelne aktualizuje údaje v databáze Proforientu a realizuje poradenskú a informačnú činnosť pre žiakov, ich zákonných zástupcov i pre PZ školy. Zabezpečila diagnostiku žiakov odbornými zamestnancami CPP Trebišov týkajúcu sa ich kariérového vývoja a spolupracovala so strednými školami v regióne. Konzultačné hodiny stanovené nemala, potvrdila však, že na termíne a spôsobe pohovoru so žiakmi a ich zákonnými zástupcami sa podľa aktuálnych potrieb vždy dohodla. Záujem o ďalšie štúdium zisťovala aj rozhovormi s triednymi učiteľmi žiakov, ktorým poskytla rôznych informačný materiál (brožúry). Záznamy z realizovaných konzultácií nepredložila, príslušnou dokumentáciou (vízia, plánovanie a projektovanie kariérneho poradenstva) nedisponovala a poskytovanie podpory žiakom so ŠVVP, či MÚŽ nedokladovala. Z dotazníka zadaného školskými inšpektormi 6 žiakom 8. a 9. ročníka vyplynulo, že respondenti nevedeli kto je KP, napriek tomu považovali jeho prítomnosť v škole za potrebnú. Pre väčšinu z nich (83,3 %) je výber strednej školy dôležitý krok v ich živote a takmer všetci si školu vybrali na základe vlastného rozhodnutia alebo odporúčania rodičov. Možnosť vykonať test zameraný na voľbu povolania potvrdila polovica respondentov. Funkciou **školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní** bola poverená sociálna pedagogička, ktorá svoju činnosť vykonávala podľa vypracovaného *Plánu koordinátora prevencie*. Plánované preventívne aktivity (napr. adaptačný program pre žiakov 1. a 5. ročníka, bezpečnosť v online priestore, drogová závislosť, šikanovanie) realizovala formou nástienky, prednášky a rozhovoru so žiakmi na začiatku školského roka. Ostatné preventívne aktivity vykonávala nepravidelne podľa aktuálnych potrieb školy, zväčša počas zastupovaných vyučovacích hodín. V riadenom rozhovore uviedla, že sociálno-patologické javy monitorovala iba formou pozorovaní a prostredníctvom neformálnych rozhovorov so žiakmi počas prestávok. Najčastejšie sa jej žiaci zdôverovali so vzťahovými problémami v škole a komunite. Vzniknuté problematické situácie (posmievanie sa, agresívne správanie žiakov voči PZ a spolužiakom) riešila individuálnym rozhovorom s agresorom a jeho zákonnými zástupcami, čo dokladovali predložené záznamy z pohovorov. Realizáciu cielených aktivít na elimináciu sociálnych prejavov nevhodného správania sa žiakov koordinátorka nepotvrdila.

Sociálna pedagogička spĺňala kvalifikačné predpoklady a na výkon svojej činnosti mala k dispozícii samostatnú miestnosť. Obsahom jej odborných činností bola prevencia, intervencia a poskytovanie poradenstva skupinám žiakov ohrozených sociálno-patologickými javmi a žiakom pochádzajúcim zo SZP. Na začiatku školského roka uskutočnila pozorovania v jednotlivých triedach za účelom monitorovania sociálnych vzťahov, výsledky však neanalyzovala. V rozhovore uviedla, že osobne doručuje zákonným zástupcom žiakov upozornenia a predvolania na pohovor do školy, realizuje pohovory so žiakmi a vykonáva špecializované činnosti ako školská koordinátorka vo výchove a vzdelávaní. Dokumentáciu k vykonávaniu preventívnej, poradenskej a diagnostickej činnosti nepredložila. Nedisponovala ani evidenciou poskytnutých konzultácií.

Žiakom pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní pomáhali **PA**, ktorí svoju činnosť konzultovali s vyučujúcimi jednotlivých predmetov.

Riaditeľka školy aktuálne kreovala **školský podporný tím** a koordinovaním jeho členov poverila PZ, ktorá pripravovala plán aktivít.

Riadenie školy bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy a jej zástupkyňa spĺňali **kvalifikačné predpoklady** aj podmienky na výkon riadiacej funkcie. Proces výchovy a vzdelávania bol zabezpečený kvalifikovanými PZ a celková odbornosť vyučovania bola zabezpečená – 91,6 % (na 1. stupni 99,3 %, na 2. stupni 65,6 % a v ŠT 99,4 %). Čiastočne neodborne bol na 1. stupni vyučovaný predmet informatika (INF) a na 2. stupni výtvarná výchova a telesná a športová výchova. Neodborne v plnej miere boli na 2. stupni vyučované MAT, INF, BIO, občianska náuka a technika.

Škola mala vybudované základné **priestorové podmienky**, disponovala 2 budovami a vonkajším areálom, ktorý poskytoval žiakom priestor na školské a voľnočasové aktivity. V areáli sa nachádzala aj budova, v ktorej sídlili obecný úrad, materská škola a obecná jedáleň zabezpečujúca teplú stravu pre žiakov i zamestnancov školy. V novopostavenej budove ZŠ boli zriadené 4 kmeňové triedy pre žiakov 1. stupňa. V staršej, čiastočne zrekonštruovanej, bolo 5 kmeňových učební, z ktorých boli 2 a 2 navzájom prechodné, zborovňa, miestnosť pre sociálneho pedagóga a 2 kancelárie. Nie všetky kmeňové triedy boli označené číslicami, príp. doplnkovými identifikátormi. Na chodbách sa nachádzali uzamykateľné šatňové skrinky, sociálne zariadenia, lavičky a tematické nástenky. Učitelia nemali k dispozícii žiadne multimediálne, ani odborné učebne a v škole neboli zriadené dielne, ani cvičná kuchynka, telocvičňa, či cvičebňa, čo nevytváralo predpoklad na plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých vyučovacích predmetov. Rozvrh hodín, podľa ktorého sa priestory učební využívali, bol zverejnený na webovom sídle školy, absentovalo jeho umiestnenie v každej triede. Možnosť využívať priestory školy na rôzne voľnočasové aktivity a záujmovú činnosť pre žiakov značne limitovalo vyučovanie v dvoch zmenách. Škola bezbariérovane upravené vstupné a ani učebné priestory nemala. Pre všetky ročníky boli zabezpečené **učebnice, učebné texty a pracovné zošity** schválené ministerstvom školstva. Učebné priestory neboli vo vzťahu k obsahu vzdelávania vybavené dostatočným množstvom **učebných pomôcok** a kompenzačnými pomôckami škola nedisponovala. Z dôvodu nedostatočných priestorových podmienok a materiálno-technického vybavenia nebola možná realizácia laboratórnych cvičení v prírodovedných predmetoch. Učitelia využívali vlastnoručne vyrobené a prinesené didaktické pomôcky¹², príp. ich využitie nahrádzali používaním IKT formou vlastných prezentácií s prispôbeným digitálnym obsahom, v ktorých žiakom pomocou obrázkov a animácií názorne sprostredkovali informácie a priebeh jednotlivých dejov. Triedy boli vybavené klasickou aj interaktívnou tabuľou s dataprojektorom, vyučujúci mali k dispozícii notebook, žiaci v prípade dištančnej formy vzdelávania disponovali tabletmi. V škole bolo zabezpečené internetové pripojenie, avšak s nižšou kvalitou a s obmedzenou funkčnosťou. Realizované hospitácie využívanie dostupnej funkčnej digitálnej techniky nepreukázali, vyučujúci IKT využili zmysluplne iba v minimálnej miere (10,3 % sledovaných hodín).

Základné pravidlá vnútorného režimu školy stanovoval **školský poriadok**, ktorý vydala riaditeľka školy bez jeho prerokovania v rade školy. Všetky zákonom stanovené podrobnosti týkajúce sa podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, ich ochrany pred sociálno-

---

¹² pexeso k značkám chemických prvkov; balónik; striekačka; poháre; kypriaci prášok; ocot; pracovné listy a pod.

patologickými javmi, diskrimináciou a násilím boli zahrnuté v aktuálnom internom predpise školy spracovanom podľa Smernice č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach, ktorý tvoril prílohu ku školskému poriadku. Preukázateľne s jeho obsahom boli oboznámení žiaci na triednických hodinách a PZ na zasadnutí pedagogickej rady. Školský poriadok nebol zverejnený na verejne dostupnom mieste v škole a oboznámenie zákonných zástupcov žiakov s jeho obsahom škola nedokladovala. V dotazníku o bezpečnosti školského prostredia 93,10 % opýtaných žiakov uviedlo, že s učiteľmi o pravidlách správania stanovených v školskom poriadku diskutovali. **Školský parlament** v škole nebol ustanovený. **V školskom roku 2022/2023 vymeškali žiaci 1. stupňa 13 919 ospravedlnených hodín** (Ø na žiaka 110,46 hodín), z toho 3 312 ospravedlnených hodín vymeškali žiaci so ZZ (Ø na žiaka 132,48 hodín). *Neospravedlnených* hodín zaznamenali 1 367 (Ø na žiaka 10,84 hodín), z toho žiaci so ZZ vymeškali 723 hodín (Ø 28,92 na žiaka). **Na 2. stupni žiaci vymeškali 14 576 ospravedlnených hodín** (Ø na žiaka 227,37 hodín), z toho 5 436 hodín žiaci so ZZ (Ø 247,09 hodín na žiaka) a *neospravedlnených* hodín 1 647 (Ø na žiaka 25,73 hodín), z nich žiaci so ZZ *neospravedlnene* vymeškali 886 hodín (Ø 40,27 hodín na žiaka). Viac ako 15 neospravedlnených vyučovacích hodín za celý školský rok vymeškalo 11 žiakov na 1. stupni a 5 žiakov na 2. stupni ZŠ. Škola zaslala 27 oznámení (20/7) príslušnému úradu štátnej správy a obci, na ktoré nedostala spätnú odpoveď. Na konci školského roka znížila 15 žiakom (8/7) známku zo správania, z nich 5 žiakom so ZZ na 1. a 3 žiakom na 2. stupni za opakované porušovanie školského poriadku a neospravedlnené hodiny. Za reprezentáciu školy v rôznych aktivitách a za výborný prospech a správanie udelili na konci 2. polroka 12 žiakom pochvalu a za opakované porušovanie školského poriadku a neospravedlnenú absenciu uložili 25 pokarhaní.

Škola pri **organizácii vyučovania** v dopoludňajšej zmene skrátením 5., 6. a 7. vyučovacej hodiny bez navýšenia ich počtu v UP nezachovala minimálnu časovú dotáciu jednotlivých vyučovacích predmetov. V triedach nižšieho stredného vzdelávania počet žiakov v skupine pri vyučovaní predmetu technika bol navýšený o dvoch, čo bolo v rozpore s platným právnym predpisom. Komparáciou úväzkov učiteľov s rozvrhom hodín na 2. stupni ZŠ bolo zistené, že škola organizovala vzdelávanie žiakov v triedach (V. A, VII. A), v ktorých boli žiaci viacerých ročníkov (5. ročník a 9. ročník; 7. ročník a 8. ročník), čo nebolo v súlade s právnymi predpismi. Prerokovanie určeného začiatku školského vyučovania v rade školy riaditeľka nedokladovala.

Dokumentácia týkajúca sa **bezpečnosti a ochrane zdravia** (BOZ) pri organizačnom zabezpečení školských aktivít (výlety, exkurzie, spoločenské akcie, kultúrne vystúpenia) obsahovala všetky potrebné náležitosti (informovaný súhlas zákonného zástupcu, organizačné zabezpečenie a záznam o poučení žiaka o BOZ). Učitelia boli o BOZ poučení pravidelne na začiatku školského roka externým odborným zamestnancom.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

1.3 INÉ ZISTENIA

Neboli zaznamenané.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Proces výchovy a vzdelávania bol posudzovaný na základe činností a výkonov žiakov z hľadiska rozvoja ich jednotlivých kompetencií. Pozitívom bolo rozvíjanie sociálnych spôsobilostí žiakov v oblasti vytvárania podnetného prostredia a sociálnej klímy v triedach. Učitelia žiakov motivovali, využívali najmä svojpomocne vyrobené učebné pomôcky a uplatňovali výchovné a vzdelávacie intervencie podporujúce prosociálne vzťahy. Slabou stránkou bola nízka miera aplikovania didaktických postupov smerujúcich k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov prostredníctvom

úloh zameraných na hodnotenie a tvorivosť, čo znižovalo celkovú úroveň rozvíjania poznávacích kompetencií žiakov a ich schopnosti kriticky myslieť. Rezervy boli v poskytovaní podporných stimulov pre efektívne učenie sa každého žiaka a vo vytváraní podmienok pre ich inkluzívne vzdelávanie. Zlepšenie si vyžaduje rozvoj ich schopnosti reflektovať svoj pokrok v učení a hodnotiť výkon spolužiakov, diskutovať a argumentačne podporiť prezentované názory. Nedostatky boli v uplatňovaní kooperatívneho vyučovania, kedy žiaci príležitosť pracovať v páre či skupine takmer vôbec nedostali.

Výrazné pozitíva

- nezaznamenané.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov zameraných na vyššie myšlienkové procesy,
- stimulácia kritického myslenia, hodnotiacich a sebahodnotiacich procesov,
- iniciovanie kooperatívnych činností.

Učenie sa žiakov v primárnom i v nižšom strednom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Výchovu a vzdelávanie uskutočňovala škola podľa ŠkVP, ktorý deklaroval vzdelávacie príležitosti všetkým žiakom, bol aktualizovaný, prehľadný a zrozumiteľný. Bol vypracovaný v súlade s príslušnými ŠVP, absentovali však vlastné poznámky upravujúce organizáciu výchovy a vzdelávania. Škola pri edukácii žiakov s mentálnym postihnutím v špeciálnych triedach nerešpektovala poznámky k učebnému plánu v oblasti delenia tried na skupiny. Pedagogické procesy v škole neboli vždy riadené a realizované v súlade s aktuálne platnými právnymi predpismi, riaditeľka nerozhodovala vo veciach v súlade so zákonom a nedostatky boli aj vo vedení pedagogickej i ďalšej dokumentácie. Kvalitu edukácie znižovala menej konzekventná kontrolná činnosť vedúcich pedagogických zamestnancov a tiež málo efektívne vzdelávanie pedagogických zamestnancov. Vedúci pedagogickí zamestnanci boli pri riadení pedagogických procesov v škole málo iniciatívni, nie vždy konali v súlade s aktuálnym právnym stavom a neboli systematickí pri monitorovaní a vyhodnocovaní všetkých dôležitých oblastí vzdelávania a riadenia školy. Vedúci pedagogickí zamestnanci podporovali prosociálne vzťahy medzi aktérmi edukácie, čo sa prejavilo otvorenou klímou a dobrými vzťahmi medzi učiteľmi a žiakmi. Atmosféru dôvery však podľa vyjadrení viacerých opýtaných žiakov znižovala skutočnosť, že zo strany niektorých učiteľov pociťovali zosmiešňovanie a ponižovanie. Negatívnym zistením bolo aj ich vyjadrenie, že školu za bezpečné prostredie nepovažujú. Niektoré zistenia z dotazníkov klíma a wellbeing poukázali aj na málo angažované správanie sa a nízku sociálnu blízkosť učiteľov, ktoré mali dopad na úroveň ich participácie pri riešení výchovných a vzdelávacích potrieb žiakov. Škola žiadne stratégie na podporu menej úspešným žiakom nerealizovala. Pozitívnu klímu v škole nepriaznivo ovplyvňoval vzťah medzi učiteľmi a žiakmi, ktorý podľa ich vyjadrení pocit istoty a dôvery neposkytoval všetkým žiakom a menej systematické budovanie partnerských vzťahov so zákonnými zástupcami žiakov. Kvalitu služieb poradenstva ovplyvňovali málo vyhovujúce materiálno-technické a priestorové podmienky školy a najmä nízka miera participácie a kooperácie jednotlivých jeho zložiek. Efektivitu poskytovaného poradenstva a služieb oslaboval málo funkčný systém výchovného a kariérového poradenstva, nízka miera spolupráce školy so zákonnými zástupcami žiakov pri prekonávaní ich bariér vo výchove a vzdelávaní, absencia monitoringu a poskytovania podporných stimulov žiakom ohrozeným školským neúspechom.

Riadenie školy bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Odbornosť vyučovania bola v kontrolovanej škole zabezpečená (91,6 %), *pedagogickí a odborní zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a podkategórii*. Počet neodborne vyučovaných predmetov však negatívne ovplyvnil kvalitu výchovy a vzdelávania žiakov na nižšom strednom vzdelávaní. *Priestorové a materiálno-technické podmienky neumožňovali kontrolovanému subjektu vzdelávať každého žiaka a naplňovať edukačné ciele stanovené ŠkVP v plnom rozsahu*. Zlepšenie si vyžaduje dodržiavanie základných fyziologických, psychických a hygienických potrieb žiakov akceptovaním platných právnych predpisov týkajúcich sa organizácie vyučovania a odstránenie zmienosti vyučovania.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neakceptovanie poznámok k rámcovému UP ŠVP – nedelenie žiakov špeciálnych tried na hodinách pracovného vyučovania na skupiny; nevypracovanie vlastných poznámok upravujúcich organizáciu vyučovania*);
2. § 7a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vypracovaný IVP pre žiaka so zdravotným znevýhodnením neobsahoval úpravu obsahu, foriem a spôsobu hodnotenia*);
3. § 25 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie rozhodnutia o povolení plniť povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia SR bez písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka*);
4. § 25 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*zaradenie žiaka, ktorý*

ukončil osobitný spôsob plnenia povinnej školskej dochádzky do ročníka bez vykonania komisionálnej skúšky);

5. § 30 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*organizácia vzdelávania na 2. stupni základnej školy v triede, v ktorej boli žiaci z viacerých ročníkov*);
6. § 31 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie rozhodnutia o oslobodení od vyučovania predmetu – telesná a športová výchova bez žiadosti zákonného zástupcu žiaka*);
7. § 56 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neumožnenie vykonať opravnú skúšku žiakovi, ktorý neprospeľ na konci druhého polroka najviac z dvoch predmetov*);
8. § 57 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojitosti s čl. 6 ods. 2 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (*neprerokovanie obsahu a formy komisionálnej skúšky v pedagogickej rade*);
9. § 144 ods. 6 písm. d) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezabezpečenie práva zákonného zástupcu žiaka na poskytnutie poradenských služieb vo výchove a vzdelávaní svojho dieťaťa*);
10. § 153 ods. 1 a 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie školského poriadku riaditeľom bez jeho prerokovania s orgánmi školskej samosprávy; neinformovanie zákonných zástupcov žiakov o jeho vydaní a obsahu, nezverejnenie školského poriadku na verejne prístupnom mieste v škole*);
11. § 36 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (*vykonávanie špecializovanej činnosti v kariérovej pozícii školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní odborným zamestnancom školy*);
12. § 40 ods. 4 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (*vydanie plánu profesijného rozvoja bez prerokovania v pedagogickej rade*);
13. § 5 ods. 3 písm. g) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (*nevydanie rozhodnutia riaditeľkou školy o povolení vykonať komisionálnu skúšku*);
14. § 2 ods. 1 a 3 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (*neprerokovanie začiatku školského vyučovania v rade školy; nezverejnenie rozvrhu hodín v každej triede*);
15. § 2 ods. 6 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (*neuvedenie prepočtu vyučovacieho času na 45 minútové vyučovacie hodiny v ŠkVP*);
16. § 3 ods. 2 v spojitosti s ods. 5 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (*navýšenie počtu žiakov v skupine pri vyučovaní predmetu technika nad povolený limit*);
17. § 7 ods. 1 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (*neposkytnutie kópie IVP zákonnému zástupcovi žiaka*);
18. § 3 ods. 1 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 435/2020 Z. z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení (*neprerokovanie správy v pedagogickej rade*);

19. § 6 ods. 4 písm. d) vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 339/2023 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii (nevedenie protokolu o komisionálnej skúške);
20. Čl. 4a ods. 1 písm. b) a c) Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (klasifikovanie žiakov stupňom prospechu nedostatočný bez analýzy príčin ich školského neúspechu, bez vypracovania školskej stratégie znižovania školského neúspechu a bez zavedenia podporných opatrení pre žiakov v závislosti od ich výchovno-vzdelávacích potrieb).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- v spolupráci so zriaďovateľom skvalitniť priestorové podmienky školy za účelom odstránenia dvojzmenného vyučovania,
- vypracovať a aplikovať kompenzačný, rozvojový alebo stimulačný program zameraný na socializáciu a zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov,
- aktualizovať Plán finančnej gramotnosti v súlade s aktuálnou verziou Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2,
- pravidelne monitorovať a vyhodnocovať mieru uplatňovania a dopad získaných profesijných kompetencií PZ na kvalitu edukačného procesu,
- vypracovať plán manažérskeho a pedagogického rozvoja vedúcich pedagogických zamestnancov,
- realizovať plánovanú vnútornú školskú kontrolu, výsledky kontrolnej činnosti analyzovať, k zisteným nedostatkom prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie,
- realizovať triedne aktivity i celoškolské stretnutia za účelom budovania partnerských vzťahov a skvalitnenia vzájomnej spolupráce so zákonnými zástupcami žiakov,
- vypracovať a aplikovať systém včasného varovania v prospech ohrozených skupín žiakov, analyzovať príčiny školského neúspechu a poskytovať žiakom, vrátane MÚŽ, podporu,
- vykonávať dôslednú diagnostiku edukačných výsledkov žiakov, na zasadnutiach pedagogickej rady prijímať adekvátne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov s následnou kontrolou ich splnenia,
- realizovať autoevalváciu školy s cieľom skvalitniť proces a výsledky vzdelávania,
- skvalitniť činnosť výchovného poradcu a koordinátora vo výchove a vzdelávaní a zabezpečiť korektné vedenie dokumentácie,
- realizovať celoplošný monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov a príznakov šikanovania, rovnako monitorovať vzájomné vzťahy učiteľov a žiakov, zistenia vyhodnocovať, v prípade potreby prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie,
- zabezpečiť zvýšenie odbornosti vyučovania predmetov na 2. stupni.

2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 15. 04. 2024 **prijatť konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa vypracovania a dodržiavania poznámok k učebnému plánu; vypracovania IVP; vydávania rozhodnutí riaditeľkou školy;

prerokovania školského poriadku, plánu profesijného rozvoja a správy o výchovno-vzdelávacích výsledkoch; rozvrhu hodín; organizácie vyučovania, organizácie a evidencie komisionálnych skúšok; prekročenia počtu žiakov v skupinách; spájania ročníkov do tried; vykonávania špecializovaných činností zamestnancami školy a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Košice s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Košice v termíne do **13. 09. 2024**.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP s názvom DETI VETRA – DO SVETA;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2022/2023;
3. zápisnice z rokovaní pedagogickej rady;
4. školský poriadok a jeho dodatky;
5. rozvrh hodín tried na školský rok 2023/2024;
6. zriaďovacia listina;
7. *Smernica k hodnoteniu PZ v Základnej škole s materskou školou;*
8. plán profesijného rozvoja na školský rok 2023/2024;
9. plán vnútornej školskej kontroly;
10. hospitačné záznamy;
11. plán práce VP/KP;
12. plán práce školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní;
13. *Smernica o kritériách hodnotenia a klasifikácie predmetov;*
14. prevádzkový poriadok;
15. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
16. dokumentácia žiakov so ŠVVP;
17. triedne knihy;
18. katalógové listy žiakov;
19. triedne výkazy;
20. doklady o vzdelaní pedagogických a odborných zamestnancov;
21. záznamy o práci v záujmovom útvare;
22. organizačné zabezpečenie exkurzií, súťaží a školských výletov;

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Mgr. Zuzana Brutovská

Dňa: 14. 03. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

Mgr. Zuzana Brutovská

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Jana Bilá

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 18. 03. 2024 v Košiciach:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

Mgr. Zuzana Brutovská .....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Jana Bilá .....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Jana Bilá, riaditeľka školy .....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Zuzana Brutovská, školská inšpektorka .....

3 PRÍLOHY

---

1. Klíma školy (graf)
2. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti